

Bayer Joseph

Beaumarchais Pierre Augustin

A párisi naplopó, vj. 2 felv. (Ford.: Nagy Ignác.) 1839. ápr. 30. *Nőm és hivatalom*, vj. 3 felv. Társszerző: Wailly. (Ford.: Fánicsy Lajos.) *Jer ide!* vj. 1 felv. (Ford.: Fánicsy Lajos, 1842.). *A cárnő foglya*, vj. 2 felvonásban. (Ford.: Ujházi Ede, *Keztyű és legyező*. Társszerző: Sauvage. Bem. 1875. aug. 26. Nemzeti Színház.

Bayer Joseph, osztrák zeneszerző, sz. 1852. Bécsben, megh. 1913. márc. 12. U. o. Nálunk bemutatott darabjai: *Babautündér* (1. o.) és *Bécsi keringő*. 1885. máj. 16. (Felújítása: 1917. dec. 8.)

Bayer József dr., középiskolai tanár, irodalomtörténész, színészettörténeti író, sz. 1851. nov. 23-án, Baján, megh. 1919. dec. 12-én, Budapesten. A kutató irodalomtörténetnek egyik legkiválóbb munkása volt s ebben az irányban kitűnő forrásmunkákat írt. A *Kisfaludy-Társaság* 1888-ban rendes tagjává, a *Magyar Tudományos Akadémia* levelező tagjává választotta. 1899. okt. 9-én székfoglalóját tartotta. Szakmunkái: *A Nemzeti Játékszín Története*. A Kisfaludy-Társaság 200 arannyal jutalmazta. Budapest, 1887. *A magyar drámairodalom története 1867-ig*. Akadémiai jutalomban részesült. (Két kötet. Budapest, 1897.). *Shakespeare drámái hazánkban*. (Két kötet). Balogh István Luáas Matyija. Pálos iskoladrámák a 18-ik századból. *A nemzeti játékszín mint közügy*. (A Nemzeti Színházról készülő nagyobb művének egy részlete). *Szigligeti Ede színművei*. *Egy magyar Eszter-dráma*. Katona József. válogatott drámái. Kiadta: Déryné Naplóját. (Budapest, 1900. 3 kötet). 1908-tól szerkesztette a »Shakespeare-tár«-t. 1912-ben megjelent utolsó nagy munkája: *Schiller drámái a régi magyar színpadon és irodalomban*. 1913. febr. 24-én a tudományegyetem díszdoktorává avatták.

Bazsai Lajos (bazsófalvi), színész, sz. 1886-ban, Budapesten. Középiskolai tanulmányait ugyanott végezte, azután beiratkozott a technikára, amelyet egy év múlva ott hagyott és egy kis vidéki szintársulathoz, Bányai Lajos daltársulati igazgatóhoz szerződött. Egy év múlva az Országos Színészegyesület ren-

des tagja lett és elszerződött Farkas Ferenc szabadkai igazgatóhoz, majd Marházy Miklóshoz ment Kecskemétre, tőle pedig Kolozsvárra. 1913. óta Budapesten működik. Sziklai Kornél társulatánál igazgató helyettes és titkár volt. Azután a Terézkörúti Kabarének lett a tagja, 1928. óta az Uj Színház színésze. Főbb szerepei: *Rettegő* »Szabin nők elrablása«, *Puzsér*. »Doktor úr«, *Biliczky* »Dolovai nábob«, *A plébános*, »Terike«, stb.

Beadni a darabot. Színész-argot arra, hogy valamely darabot minden áron, esetleg minden művészi előkészület nélkül is bemutatják, ráerőszakolják a közönségre. Természetesen ez a fővárosban nem igen történhetik meg, de vidéki vándortársulatoknál igen gyakran előfordul, hogy *beadják a darabot*.

Beadni a világitást. Ha a rendező azt kívánja, hogy valamely jelenetnél az általa helyesnek tartott világitást alkalmazzák, akkor a világitó »beadja« ezt a kívánt fényt, azaz aszerint világitja meg a színpadot.

Beállni. Színészeknél ismert fogalom volt régen, amikor még nem voltak színésziskolák és a kezdő számára leggyorsabb mód az volt, hogy felcsapott, *beállt* színésznek. Természetesen neki is kijutott a vándorló színészek sorsa, küzdött, nélkülözött és szenvedett a kezdet idején fizetés nélkül is, — mert a gyakorlat az volt, hogy ilyen *beálló* színész három hónapig nem kapott fizetést. (V. ö.: *Felcsapni színésznek*.)

Beállítás kifejezés arra értendő, hogy valamely színdarabbal a színház személyzete teljesen elkészült, tehát az a darab a műsorba »beállítható«.

Beaumarchais (bomarsé) **Pierre Augustin**, francia író, sz. 1732. jan. 24. *Párizsban*, megh. 1799. máj. 19. U. o. Eredeti neve Pierre Augustin *Caron* volt. Egy becsületes órásmester fia volt, hat nővér elkényeztetett kedvence, egyetlen fiú. Kamaszkorában kezdte tanulni az órásmesterséget, fel is talált valami újítást az óra szerkezetében, mire kihallgatást kapott a királynál. Pompadour asszonynak